

บทที่ ๕

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระบบศาสตร์
ต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์

การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระบบศาสตร์ต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์
จะศึกษาดังนี้

๑. ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระบบศาสตร์ต่อพุทธศาสนาจำแนก
ตาม

๑.๑ สาขาวิชา คือ นักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
กับศิลปศาสตร์

๑.๒ เพศ คือ เพศชายและเพศหญิง

๑.๓ เชื้อชาติ คือ เชื้อชาติไทยและจีน

๑.๔ การพึงธรรม คือผู้ที่เคยพึงธรรมและผู้ที่ไม่เคยพึงธรรม

๑.๕ อุดมคติในชีวิต คือ

(๑) ดำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรม

(๒) ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ พยายามดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับ
สิ่งแวดล้อม

(๓) ดำรงชีวิตตามความชอบและความพอใจของตน

(๔) แสวงหาตำแหน่ง ความร่ำรวย เกียรติยศ ชื่อเสียง
ในสังคม

(๕) หุ่่มเหตนเพื่อประโยชน์แก่สังคม

๒. ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระบบศาสตร์ต่อพระสงฆ์จำแนก
ตามตัวแปร เช่นเดียวกับพุทธศาสนา

การศึกษาเปรียบเทียบทั้ง ๒ นี้ จะศึกษาโดยการหาค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบรับเห็นด้วยกับพุทธศาสนาและพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์ และไม่เป็นประโยชน์ และหาค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติ ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

๑. ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับศาสตรบัณฑิตต่อพุทธศาสนาจำแนกตามกลุ่มต่าง ๆ

๑.๑ ทัศนคติของนักศึกษาระดับศาสตรบัณฑิตต่อพุทธศาสนาจำแนกตามสาขาวิชา

ตารางที่ ๓๐ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระดับศาสตรบัณฑิตต่อพุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์ จำแนกตามสาขาวิชา

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่มีคุณค่า	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๓๖.๘ ๓๗.๗	๕๔.๕ ๕๓.๕	๘.๘ ๑๓.๐	- ๕.๓	- ๑.๕	๑๐๐ (๑๒๕) ๑๐๐ (๖๕)
๒. พุทธศาสนาช่วยทำจิตใจให้สงบได้	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๓๓.๖ ๒๓.๒	๕๖.๘ ๕๔.๕	๘.๘ ๑๓.๐	๐.๘ ๒.๕	- ๑.๕	๑๐๐ (๑๒๕) ๑๐๐ (๖๕)
๓. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความทุกข์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๖.๕ ๗.๒	๕๒.๕ ๕๓.๕	๕๕.๐ ๓๕.๑	๕.๖ ๘.๗	๑.๖ ๑.๕	๑๐๐ (๑๒๕) ๑๐๐ (๖๕)
๔. พุทธศาสนามีหลักธรรมสอนให้คนรับผิดชอบต่อหน้าที่แสวงหาความจริง ความดี อันทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้นำไปปฏิบัติ	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๒๒.๕ ๑๗.๕	๗๐.๕ ๖๘.๑	๖.๕ ๑๕.๕	๐.๘ -	- -	๑๐๐ (๑๒๕) ๑๐๐ (๖๕)
๕. พุทธศาสนาสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เมื่อเราเข้าใจคำสอนทางพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๓๕.๕ ๓๕.๑	๕๗.๖ ๕๕.๕	๗.๒ ๑.๕	๐.๘ -	- -	๑๐๐ (๑๒๕) ๑๐๐ (๖๕)
๖. การปฏิบัติตามธรรมะขั้นสูงสุดของพระพุทธเจ้าจะช่วยให้คนเราไปถึงนิพพานได้ (นิพพานในความหมายตายแล้วไม่เกิดอีก)	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๕.๖ ๑.๕	๑๒.๘ ๑๓.๐	๖๕.๘ ๖๕.๒	๑๒.๐ ๑๗.๕	๕.๘ ๒.๕	๑๐๐ (๑๒๕) ๑๐๐ (๖๕)

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๗. พุทธบัญญัติหรือวินัยสงฆ์เป็นสิ่งดีอยู่แล้ว ไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลง	พาณิชย-บัญชี	๑๐.๔	๒๔.๐	๔๘.๐	๑๕.๔	๓.๖	๑๐๐ (๑๒)
	ศิลปศาสตร์	๑.๕	๒๐.๓	๕๗.๕	๑๐.๒	๑๐.๑	๑๐๐ (๖๕)

ตารางที่ ๓๐.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์ตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
พาณิชย-บัญชี	๕๑.๒	๕๐.๔	๕๘.๘	๕๒.๘	๕๒.๐	๑๘.๕	๓๔.๕	๖๖.๘
ศิลปศาสตร์	๘๑.๒	๘๒.๖	๕๐.๗	๘๕.๕	๕๘.๕	๑๔.๕	๒๑.๘	๖๒.๑

จากตารางที่ ๓๐ - ๓๐.๑ ข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้งสาขา
วิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับศิลปศาสตร์เห็นด้วยว่า พุทธศาสนาเป็นสิ่งดีมีประโยชน์
คือ ตอบรับเห็นด้วยเฉลี่ยร้อยละ ๖๖.๘ และ ๖๒.๑ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติ
ระหว่างนักศึกษา ๒ สาขาวิชา ปรากฏว่านักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยฯ เห็นด้วยมากกว่า
เฉลี่ยร้อยละ ๔.๗

เมื่อพิจารณาพุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์ ในข้อที่นักศึกษาตอบรับเห็นด้วย
อย่างมากที่สุดคือ ข้อ ๑, ๒, ๔ และ ๕ (ตารางที่ ๓๐) แสดงว่านักศึกษายอมรับว่า พุทธ-
ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่มีคุณค่า ช่วยทำให้จิตใจสงบได้ มีหลักธรรมสอนให้คน
รับผิดชอบต่อหน้าที่แสวงหาความจริง ความดีอันทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้นำไปปฏิบัติ ตลอดจน
บุคคลสามารถนำพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ เมื่อเข้าใจคำสอนทาง
พุทธศาสนาอย่างถูกต้อง ส่วนข้อ ๓, ๖, ๗ ตามตารางที่ ๓๐ นักศึกษาทั้ง ๒ สาขาวิชา

เห็นด้วยน้อย ก็แสดงให้เห็นว่ามีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วยและไม่แน่ใจว่า พุทธศาสนาจะช่วยแก้ไขความวุ่นวายของสังคมได้ หรือการปฏิบัติธรรมะขั้นสูงสุดของพระพุทธเจ้า จะช่วยให้เราไปถึงนิพพานได้ หรือวินัยสงฆ์เป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้วไม่ควรแก้ไข แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อคิดค่าเฉลี่ยร้อยละของการตอบรับว่าพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ ปรากฏว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนาดังที่กล่าวมาแล้ว

ตารางที่ ๓๑ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่อพุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาทำให้เศรษฐกิจและสังคม ไม่เจริญ	พาณิชย-บัญชี	๑.๖	๔.๘	๓๒.๘	๔๘.๘	๑๒.๐	๑๐๐ (๑๒๘)
	ศิลปศาสตร์	๕.๘	๑๐.๑	๒๓.๒	๔๓.๕	๑๗.๕	๑๐๐ (๖๕)
๒. พุทธศาสนาเป็นเรื่องไสยศาสตร์เป็น ความเชื่อมงาย	พาณิชย-บัญชี	๐.๘	๒.๕	๑๒.๐	๖๐.๐	๒๔.๘	๑๐๐ (๑๒๘)
	ศิลปศาสตร์	๗.๓	๑.๕	๑๓.๐	๔๗.๘	๓๐.๕	๑๐๐ (๖๕)
๓. พุทธศาสนาทำให้คนเฉื่อยชา ไม่ กระตือรือร้น	พาณิชย-บัญชี	๒.๕	๑๔.๕	๓๑.๒	๔๕.๐	๘.๐	๑๐๐ (๑๒๘)
	ศิลปศาสตร์	๗.๓	๑๔.๕	๓๐.๕	๓๖.๒	๑๑.๖	๑๐๐ (๖๕)
๔. พุทธศาสนาเหมาะสมกับคนแก่เท่านั้น	พาณิชย-บัญชี	๐.๘	๕.๖	๒๐.๐	๕๑.๒	๒๒.๕	๑๐๐ (๑๒๘)
	ศิลปศาสตร์	๑.๕	๔.๕	๑๑.๖	๕๗.๕	๒๔.๖	๑๐๐ (๖๕)
๕. พุทธศาสนาเป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะกับ สังคมปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัย ใหม่	พาณิชย-บัญชี	-	๔.๐	๑๖.๘	๕๕.๒	๒๐.๐	๑๐๐ (๑๒๘)
	ศิลปศาสตร์	๑.๕	๔.๓	๑๗.๕	๕๐.๗	๒๖.๑	๑๐๐ (๖๕)

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๖. พุทธศาสนาไม่สามารถให้คำตอบในการ แก้ปัญหาทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมได้ในที่สุดก็เสื่อมสลายไป	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๐.๘ ๔.๔	๗.๒ ๑๐.๑	๔๑.๖ ๒๗.๕	๔๐.๐ ๔๙.๓	๑๐.๔ ๘.๗	๑๐๐ (๑๒) ๑๐๐ (๖๙)
๗. นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตประจำวัน ได้โดยไม่ต้องนับถือศาสนา	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๔.๐ ๑๔.๕	๑๗.๖ ๓๐.๔	๓๖.๘ ๒๐.๓	๒๗.๒ ๒๔.๖	๑๔.๔ ๑๐.๒	๑๐๐ (๑๒) ๑๐๐ (๖๙)
๘. นิพพานเป็นเรื่องไร้สาระ ไม่สามารถ ทำให้เป็นจริงได้	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๓.๒ ๔.๔	๑๒.๘ ๑๔.๕	๕๓.๖ ๕๗.๙	๒๒.๔ ๑๕.๙	๘.๐ ๗.๓	๑๐๐ (๑๒) ๑๐๐ (๖๙)
๙. นิพพาน เป็น เรื่องที่สร้างขึ้นจงใจให้ คนทำดีเท่านั้น	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๔.๘ ๕.๘	๒๐.๐ ๒๔.๖	๔๖.๕ ๔๒.๐	๑๙.๒ ๒๓.๒	๙.๖ ๔.๔	๑๐๐ (๑๒) ๑๐๐ (๖๙)
๑๐. วินัยสงฆ์เป็นล้าสมัย ไม่เหมาะสม กับภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา	พาณิชย-บัญชี ศิลปศาสตร์	๐.๘ ๔.๔	๑๓.๖ ๑๔.๕	๓๑.๒ ๔๐.๖	๔๒.๕ ๓๖.๒	๑๒.๐ ๔.๓	๑๐๐ (๑๒) ๑๐๐ (๖๙)

ตารางที่ ๓๑.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย										รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	
พาณิชย-บัญชี	๖.๔	๓.๒	๑๖.๘	๖.๔	๔.๐	๘.๐	๒๑.๖	๑๖.๐	๒๔.๘	๑๔.๔	๑๒.๒
ศิลปศาสตร์	๑๔.๕	๘.๘	๒๑.๘	๕.๙	๕.๘	๑๔.๕	๔๔.๙	๑๘.๙	๓๐.๕	๑๘.๙	๑๘.๕

จากตารางที่ ๓๑ - ๓๑.๑ เป็นการแสดงถึงความเห็นของนักศึกษาสาขาวิชา
พาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับสาขาวิชาศิลปศาสตร์ที่มีต่อพุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์
ข้อมูลที่ปรากฏจะเห็นว่านักศึกษาจำนวนน้อยตอบรับเห็นด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่ดี
คือ นักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเห็นด้วย เฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๒ ส่วนศิลป-
ศาสตร์เห็นด้วย เฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๕ ฉะนั้น นักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
เห็นด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์น้อยกว่า ซึ่งก็เป็นไปตามตารางที่ ๓๐ - ๓๑.๑
ที่นักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์ฯ ตอบรับเห็นด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์มากกว่า
สาขาวิชาศิลปศาสตร์

สรุปได้ว่านักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์ เห็นด้วยว่าพุทธศาสนา
เป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เฉลี่ยร้อยละ ๕.๒๓ และไม่
เห็นด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์มากกว่า นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์
ร้อยละ ๖.๓

๑.๒ ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาจำแนกตามเพศ

ตารางที่ ๓๒ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาใน
แง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ที่มีคุณค่า	หญิง	๔๒.๒	๔๖.๕	๗.๘	๒.๖	๐.๙	๑๐๐ (๑๑)
	ชาย	๒๙.๕	๕๖.๔	๑๔.๑	-	-	๑๐๐ (๗๘)
๒. พุทธศาสนาช่วยทำจิตใจให้สงบได้	หญิง	๓๑.๙	๕๖.๐	๘.๖	๒.๖	๐.๙	๑๐๐ (๑๑)
	ชาย	๒๖.๙	๖๐.๓	๑๒.๘	-	-	๑๐๐ (๗๘)
๓. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความวุ่นวายที่ เกิดขึ้นในสังคมได้	หญิง	๖.๙	๔๘.๒	๓๖.๒	๗.๘	๐.๙	๑๐๐ (๑๑)
	ชาย	๖.๔	๓๔.๖	๕๑.๓	๕.๑	๒.๖	๑๐๐ (๗๘)

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๔. พุทธศาสนามีหลักธรรมสอนให้คนรับ ผิดชอบต่อหน้าที่แสดงหาความจริง ความดีอันทำให้เกิดประโยชน์แก่ ผู้นำไปปฏิบัติ	หญิง	๑๖.๗	๗๐.๕	๑๒.๘	-	-	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๒๓.๓	๖๘.๙	๖.๙	๐.๙	-	๑๐๐ (๗๘)
๕. พุทธศาสนาสามารถนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้เมื่อเรา เข้าใจคำสอนทางพุทธศาสนาอย่าง ถูกต้อง	หญิง	๔๒.๒	๕๖.๑	๑.๗	-	-	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๒๖.๙	๖๑.๕	๑๐.๓	๑.๓	๑	๑๐๐ (๗๘)
๖. การปฏิบัติตามธรรมะชั้นสูงสุดของ พระพุทธเจ้าช่วยให้คนเราไปถึง นิพพานได้ (นิพพานในความหมาย ตายแล้วไม่เกิดอีก)	หญิง	๑.๗	๑๔.๗	๖๘.๙	๑๑.๒	๓.๕	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๗.๗	๑๐.๓	๕๘.๙	๑๗.๙	๕.๒	๑๐๐ (๗๘)
๗. พุทธบัญญัติหรือวินัยสงฆ์ เป็นสิ่งค้ำอยู่แล้ว ไม่ควรแก้ไข เปลี่ยนแปลง	หญิง	๖.๙	๒๒.๔	๕๔.๓	๑๑.๒	๕.๒	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๗.๗	๒๓.๑	๔๗.๔	๑๕.๔	๖.๔	๑๐๐ (๗๘)

ตารางที่ ๓๒.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ

เพศ	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
หญิง	๘๘.๗	๘๗.๙	๕๕.๑	๘๗.๒	๘๘.๓	๑๖.๔	๒๕.๓	๖๖.๑
ชาย	๘๕.๙	๘๗.๒	๔๑.๐	๙๒.๒	๘๘.๔	๑๘.๐	๓๐.๘	๖๓.๔

จากตารางที่ ๓๒ - ๓๒.๑ นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้ง เพศหญิงและเพศชาย เห็นชอบ
 ด้วยกับพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์ เฉลี่ยร้อยละ ๖๖.๑ และ ๖๓.๔ ตามลำดับ เมื่อ
 เปรียบเทียบกับการตอบรับ เห็นด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งดี ปรากฏว่านักศึกษาหญิง เห็นด้วย
 มากกว่าเพศชาย เฉลี่ยร้อยละ ๒.๗ ส่วนข้อความที่นักศึกษาทั้ง เพศหญิงและเพศชาย เห็น
 ด้วยมากก็คือ ข้อ ๑, ๒, ๔, ๕ เช่นเดียวกับเมื่อจำแนกตามสาขาวิชา

ตารางที่ ๓๓ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่อพุทธศาสนาในแง่
 ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาทำให้เศรษฐกิจและสังคม ไม่เจริญ	หญิง	๐.๔	๖.๐	๒๗.๖	๔๘.๓	๑๗.๒	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๖.๔	๗.๖	๓๒.๑	๔๖.๒	๗.๗	๑๐๐ (๗๘)
๒. พุทธศาสนาเป็นเรื่องไสยศาสตร์ เป็น ความเชื่อมงาย	หญิง	๒.๖	๐.๔	๑๐.๓	๕๖.๐	๓๐.๒	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๓.๘	๓.๘	๑๕.๔	๕๕.๑	๒๑.๘	๑๐๐ (๗๘)
๓. พุทธศาสนาทำให้คนเฉื่อยชา ไม่กระตือ ร้อน	หญิง	๓.๔	๑๖.๔	๓๐.๒	๓๗.๔	๑๒.๑	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๕.๑	๑๑.๔	๓๒.๑	๔๖.๒	๕.๑	๑๐๐ (๗๘)
๔. พุทธศาสนาเหมาะสมกับคนแก่เท่านั้น	หญิง	๐.๔	๖.๑	๑๐.๔	๕๔.๓	๒๘.๓	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๑.๓	๓.๘	๒๖.๔	๕๒.๖	๑๕.๔	๑๐๐ (๗๘)
๕. พุทธศาสนาเป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะ กับสังคมปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมัยใหม่	หญิง	๐.๘	๒.๖	๑๒.๑	๕๘.๖	๒๕.๘	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	-	๖.๔	๒๔.๓	๕๒.๖	๑๖.๗	๑๐๐ (๗๘)

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๖. พุทธศาสนาไม่สามารถให้คำตอบในการ แก้ปัญหาชีวิต ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมได้ ในที่สุดก็เสื่อม สลายไป	หญิง	๑.๗	๗.๘	๓๑.๐	๔๘.๓	๑๑.๒	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๒.๖	๘.๕	๔๔.๕	๓๕.๕	๗.๗	๑๐๐(๗๘)
๗. นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตประจำวัน ได้โดยไม่ต้องนับถือศาสนา	หญิง	๕.๒	๑๘.๕	๒๕.๐	๓๓.๖	๑๗.๓	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๑๑.๖	๒๖.๕	๓๕.๗	๑๕.๔	๖.๕	๑๐๐(๗๘)
๘. นิพพานเป็น เรื่องไร้สาระไม่สามารถ ทำให้เป็นจริงได้	หญิง	๓.๔	๑๒.๑	๕๗.๘	๒๐.๗	๖.๐	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๕.๑	๑๕.๔	๕๑.๓	๑๙.๓	๘.๙	๑๐๐(๗๘)
๙. นิพพานเป็น เรื่องงูใจให้คนทำดี เท่านั้น	หญิง	๖.๐	๒๐.๗	๔๓.๙	๒๓.๓	๖.๑	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๓.๘	๒๓.๑	๔๖.๑	๑๖.๗	๑๐.๓	๑๐๐(๗๘)
๑๐. วินัยสงฆ์เป็นสิ่งล้าสมัย ไม่เหมาะสม กับภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา	หญิง	๒.๖	๘.๖	๓๖.๒	๔๓.๙	๘.๗	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๑.๒	๒๑.๗	๓๒.๑	๓๔.๖	๑๐.๓	๑๐๐(๗๘)

ตารางที่ ๓๓.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เพศ

เพศ	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย										รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	
หญิง	๖.๕	๓.๕	๑๙.๘	๗.๐	๓.๔	๙.๕	๒๔.๑	๑๕.๕	๒๖.๗	๑๑.๒	๑๑.๗
ชาย	๑๔.๐	๗.๗	๑๖.๖	๕.๑	๖.๕	๑๑.๕	๓๘.๕	๒๐.๕	๒๖.๙	๒๒.๙	๑๗.๐

จากตารางที่ ๓๓ - ๓๓.๑ นักศึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชาย ตอบรับเห็นด้วยน้อยกับการที่คิดว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งไม่ดีไม่มีประโยชน์ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาทั้ง ๒ เพศแล้ว ปรากฏว่า นักศึกษาหญิงเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาชาย เฉลี่ยร้อยละ ๕.๓ ซึ่งเป็นไปตามตารางที่ ๓๓ - ๓๓.๑ ที่นักศึกษหญิงเห็นด้วยกับการคิดว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ดีมากกว่าเพศชาย

สรุปได้ว่านักศึกษหญิงมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนาว่าเป็นสิ่งที่ดีมากกว่าเพศชาย

๑.๓ ทัศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาจำแนกตาม เชื้อชาติ

ตารางที่ ๓๔ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	เชื้อชาติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่มีคุณค่า	ไทย	๔๑.๓	๔๗.๙	๙.๘	๐.๗	๐.๗	๑๐๐(๑๓๘)
	จีน	๒๖.๘	๔๗.๑	๑๒.๕	๓.๖	-	๑๐๐(๕๖)
๒. พุทธศาสนาช่วยทำจิตใจให้สงบได้	ไทย	๓๓.๔	๔๗.๓	๗.๙	๐.๗	๐.๗	๑๐๐(๑๓๘)
	จีน	๒๑.๔	๔๘.๙	๑๖.๑	๓.๖	-	๑๐๐(๕๖)
๓. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในสังคมได้	ไทย	๗.๒	๔๗.๘	๓๙.๘	๓.๖	๑.๖	๑๐๐(๑๓๘)
	จีน	๕.๔	๓๐.๔	๔๘.๒	๑๔.๒	๑.๘	๑๐๐(๕๖)
๔. พุทธศาสนามีหลักธรรมสอนให้คนรับผิดชอบต่อหน้าที่ แสวงหาความจริง ความดี อันทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้นำไปปฏิบัติ	ไทย	๒๒.๕	๖๘.๙	๗.๙	๐.๗	-	๑๐๐(๑๓๘)
	จีน	๑๖.๑	๗๑.๔	๑๒.๕	-	-	๑๐๐(๕๖)

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	เชื้อชาติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๕. พุทธศาสนาสามารถนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้เมื่อเรา เข้าใจคำสอนทางพุทธศาสนาอย่าง ถูกต้อง	ไทย	๓๕.๒	๕๗.๕	๒.๒	๐.๗	-	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๒๘.๖	๕๘.๕	๑๒.๕	-	-	๑๐๐ (๕๖)
๖. การปฏิบัติตามธรรมะขั้นสูงสุดของ พระพุทธเจ้าให้คนเราไปถึงนิพพาน ได้ (นิพพานในความหมายตายแล้ว ไม่เกิดอีก)	ไทย	๓.๖	๑๔.๕	๖๖.๗	๑๐.๑	๕.๑	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๕.๕	๘.๕	๖๐.๗	๒๓.๒	๑.๘	๑๐๐ (๕๖)
๗. พุทธบัญญัติหรือวินัยสงฆ์ เป็นสิ่งที่ดี อยู่แล้วไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลง	ไทย	๘.๗	๒๒.๕	๕๑.๕	๑๒.๓	๕.๑	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๓.๖	๒๓.๒	๕๑.๘	๑๔.๓	๗.๑	๑๐๐ (๕๖)

ตารางที่ ๓๔.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

เชื้อชาติ	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและ เห็นด้วย							รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
ไทย	๘๕.๒	๕๐.๗	๕๕.๐	๕๑.๕	๕๗.๑	๑๘.๑	๓๑.๒	๖๗.๕
จีน	๘๓.๕	๘๐.๓	๓๕.๘	๘๗.๕	๘๗.๕	๑๔.๓	๒๖.๘	๕๕.๕

จากตารางที่ ๓๔ - ๓๔.๑ ปรากฏว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยเห็นชอบด้วยกับพุทธ-
ศาสน่าว่าเป็นสิ่งที่ดีมากกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน เฉลี่ยร้อยละ ๘.๑ สำหรับข้อความที่นัก
ศึกษาทั้ง ๒ เชื้อชาติเห็นชอบด้วยอย่างมากกับพุทธศาสนา คือ ข้อ ๑, ๒, ๔, ๕ (ตารางที่
๓๔) เช่นเดียวกับกลุ่มสาขาวิชาและกลุ่มเพศ

ตารางที่ ๓๕ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่อพุทธศาสนาใน
 แห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	เชื้อชาติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาทำให้เศรษฐกิจและสังคม ไม่เจริญ	ไทย	๓.๖	๕.๘	๒๕.๐	๔๔.๙	๑๖.๗	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๑.๘	๘.๙	๓๐.๔	๕๑.๘	๗.๑	๑๐๐ (๕๖)
๒. พุทธศาสนาเป็นเรื่องไสยศาสตร์ เป็นความเชื่อมงาย	ไทย	๒.๙	๑.๔	๑๑.๖	๕๒.๒	๓๑.๙	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๓.๖	๓.๖	๑๔.๓	๖๔.๒	๑๔.๓	๑๐๐ (๕๖)
๓. พุทธศาสนาทำให้คนเฉื่อยชา ไม่กระตือ รือร้น	ไทย	๓.๖	๑๕.๒	๒๘.๓	๔๓.๕	๙.๔	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๕.๔	๑๒.๕	๓๗.๕	๓๔.๗	๘.๙	๑๐๐ (๕๖)
๔. พุทธศาสนาเหมาะสมกับคนแก่เท่านั้น	ไทย	๑.๕	๔.๓	๑๒.๓	๕๗.๓	๒๔.๖	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	-	๗.๑	๒๘.๖	๔๔.๖	๑๙.๗	๑๐๐ (๑)
๕. พุทธศาสนาเป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะสมกับ สังคมปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่	ไทย	๐.๗	๒.๙	๑๕.๒	๕๒.๙	๒๘.๓	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	-	๗.๑	๒๑.๔	๖๔.๓	๗.๒	๑๐๐ (๕๖)
๖. พุทธศาสนาไม่สามารถให้คำตอบในการ แก้ปัญหาชีวิตทั้งในด้านการเมือง เศรษฐ กิจและสังคมได้ในที่สุดก็เสื่อมสลายไป	ไทย	๒.๗	๕.๑	๓๔.๘	๔๕.๗	๑๑.๗	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	-	๑๖.๓	๔๐.๐	๓๘.๒	๕.๕	๑๐๐ (๕๖)
๗. นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตประจำวัน ได้โดยไม่ต้องนับถือศาสนา	ไทย	๘.๗	๑๖.๗	๒๘.๓	๓๑.๑	๑๕.๒	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๕.๔	๓๕.๗	๓๗.๕	๑๔.๓	๗.๑	๑๐๐ (๕๖)
๘. นิพพานเป็นเรื่องไร้สาระไม่สามารถ ทำให้เป็นจริงได้	ไทย	๔.๔	๙.๔	๔๔.๔	๒๓.๒	๘.๖	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๑.๘	๒๓.๒	๕๗.๑	๑๒.๕	๕.๔	๑๐๐ (๕๖)

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	เชื้อชาติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๙. นิพพานเป็นเรื่องจริงใจให้คนทำดี เท่านั้น	ไทย	๕.๘	๑๖.๗	๔๗.๘	๒๑.๐	๘.๗	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๓.๖	๓๕.๘	๓๗.๕	๑๙.๖	๕.๘	๑๐๐ (๕๖)
๑๐. วินัยสงฆ์เป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะสม กับภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา	ไทย	๑.๕	๑๓.๘	๓๒.๖	๔๒.๐	๑๐.๑	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๓.๖	๑๔.๓	๓๙.๓	๓๕.๗	๗.๑	๑๐๐ (๕๖)

ตารางที่ ๓๔.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเชื้อชาติ

เชื้อชาติ	ผู้ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย										รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	
ไทย	๕.๘	๕.๓	๑๘.๘	๕.๘	๓.๖	๗.๘	๒๕.๘	๑๓.๘	๒๒.๕	๑๕.๓	๑๒.๗
จีน	๑๐.๗	๗.๒	๑๗.๕	๗.๑	๗.๑	๑๖.๓	๔๑.๑	๒๕.๐	๓๗.๕	๑๗.๕	๑๘.๗

จากตารางที่ ๓๔ - ๓๕.๑ นักศึกษาทั้งเชื้อชาติไทยและจีนตอบรับเห็นด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่ด้อย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษา ๒ เชื้อชาติ ปรากฏว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยเห็นชอบด้วยน้อยกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน เฉลี่ยร้อยละ ๖.๐ ก็แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับตารางที่ ๓๔- ๓๕.๑ ที่ว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนาว่า เป็นสิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์มากกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน

๑.๔ ทัศนคติของนักศึกษาระบบศาสนศึกษาที่มีต่อพุทธศาสนาจำแนกตามผู้ที่พึงธรรมและไม่เคยพึงธรรม

ตารางที่ ๓๖ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระบบศาสนศึกษาที่มีต่อพุทธศาสนาในแง่
ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยพึงธรรมและไม่เคยพึงธรรม

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	การพึง ธรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว จิตใจที่มีคุณค่า	เคย	๓๖.๓	๔๓.๖	๘.๙	๑.๒	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๔๒.๓	๓๐.๘	๑๙.๓	๓.๘	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๒. พุทธศาสนาช่วยทำจิตใจให้สงบได้	เคย	๓๒.๑	๕๘.๓	๘.๔	๑.๒	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๕.๔	๕๓.๙	๒๓.๑	๓.๘	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๓. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความวุ่นวาย ที่เกิดขึ้นในสังคมได้	เคย	๗.๑	๔๓.๕	๔๒.๓	๕.๙	๑.๒	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๓.๘	๓๘.๕	๔๒.๓	๑๑.๖	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๔. พุทธศาสนามีหลักธรรมสอนให้คน รับผิดชอบต่อหน้าที่แสวงหาความจริง ความดี อันทำให้เกิดประโยชน์แก่ ผู้นำไปปฏิบัติ	เคย	๒๐.๙	๗๑.๘	๗.๗	-	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๙.๒	๕๗.๗	๑๙.๒	๓.๘	-	๑๐๐ (๒๖)
๕. พุทธศาสนาสามารถนำมาใช้ในชีวิต ประจำวันได้เมื่อเราเข้าใจคำสอน ทางพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง	เคย	๓๖.๓	๕๗.๗	๕.๔	๐.๖	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๓๔.๖	๖๑.๕	๓.๘	-	-	๑๐๐ (๒๖)
๖. การปฏิบัติธรรมะขั้นสูงสุดของพระ- พุทธเจ้าจะช่วยให้คนเราไปถึงนิพพาน ได้ (นิพพานในความหมายตายแล้ว ไม่เกิดอีก)	เคย	๔.๘	๑๓.๑	๖๕.๔	๑๒.๕	๔.๒	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	-	๑๑.๕	๖๑.๕	๒๓.๑	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	การพึง ธรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๗. พุทธบัญญัติหรือวินัยสงฆ์ เป็นสิ่งที่ดี อยู่แล้วไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลง	เคย	๗.๒	๒๓.๘	๔๒.๙	๑๑.๓	๔.๘	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๑๔.๔	๔๒.๓	๒๓.๑	๑๑.๕	

ตารางที่ ๓๖.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้เคยพึงธรรม
และไม่เคยพึงธรรม

การพึงธรรม	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
เคย	๘๙.๙	๙๐.๔	๕๐.๖	๘๒.๓	๙๕.๐	๑๗.๙	๓๑.๐	๖๖.๖
ไม่เคย	๗๓.๑	๖๙.๓	๔๒.๓	๗๖.๙	๙๖.๑	๑๑.๕	๒๓.๑	๕๖.๑

จากตารางที่ ๓๖ - ๓๖.๑ เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาที่เคยพึงธรรมและไม่เคย
พึงธรรมแล้ว ปรากฏว่านักศึกษาที่เคยพึงธรรมเห็นชอบด้วยกับการที่คิดว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่
ดีมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยพึงธรรม เฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๕ เมื่อพิจารณาข้อความที่นักศึกษา
ทั้ง ๒ กลุ่ม เห็นด้วยมากที่สุดก็คือ ข้อ ๕ (ตารางที่ ๓๖) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษามี
ความคิดว่าพุทธศาสนานั้นสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ถ้าเราเข้าใจคำสอนทาง
พุทธศาสนาอย่างถูกต้อง ส่วนข้อความที่เห็นด้วยมากที่สุดรองลงมาคือ ๑, ๒, ๓ (ตารางที่
๓๖) แต่นักศึกษาที่เคยพึงธรรมจะเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยพึงธรรม

ตารางที่ ๓๗ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อพุทธศาสนา
ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกผู้ที่เคยฟังธรรมและไม่เคย
ฟังธรรม

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	การฟัง ธรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาทำให้เศรษฐกิจและสังคม ไม่เจริญ	เคย	๑.๘	๕.๔	๓๐.๓	๕๘.๘	๑๓.๗	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๑.๕	๑๕.๔	๒๓.๑	๓๔.๖	๑๕.๕	๑๐๐ (๒๖)
๒. พุทธศาสนาเป็นเรื่องไสยศาสตร์ เป็นความเชื่อมง่าย	เคย	๒.๕	๒.๕	๑๐.๑	๕๗.๗	๒๗.๕	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	-	๒๖.๕	๕๒.๓	๒๓.๑	๑๐๐ (๒๖)
๓. พุทธศาสนาทำให้คนเฉื่อยชา ไม่ กระตือรือร้น	เคย	๓.๖	๑๒.๕	๓๓.๓	๕๒.๓	๘.๓	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๒๖.๕	๑๕.๕	๓๕.๖	๑๕.๕	๑๐๐ (๒๖)
๔. พุทธศาสนาเหมาะสมกับคนแก่เท่านั้น	เคย	๑.๒	๕.๘	๑๖.๗	๕๕.๑	๒๓.๒	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	-	๕.๖	๑๙.๒	๕๐.๐	๒๔.๑	๑๐๐ (๒๖)
๕. พุทธศาสนาเป็นสิ่งล้าสมัย ไม่เหมาะ กับสังคมปัจจุบันที่มีความ เจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัย ใหม่	เคย	-	๕.๒	๑๕.๓	๕๘.๓	๒๓.๒	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๓.๕	๓.๕	๓๕.๖	๕๒.๓	๑๕.๓	๑๐๐ (๒๖)
๖. พุทธศาสนาไม่สามารถให้คำตอบในการ แก้ปัญหาชีวิตทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมได้ในที่สุดก็เสื่อม สลายไป	เคย	๑.๒	๗.๑	๓๘.๑	๕๓.๕	๑๐.๑	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๑๕.๕	๒๖.๕	๕๒.๓	๗.๗	๑๐๐ (๒๖)
๗. นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตประจำวัน ได้โดยไม่จำเป็นต้องนับถือศาสนา	เคย	๗.๒	๒๐.๘	๓๑.๕	๒๖.๘	๑๓.๗	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๑.๕	๓๐.๘	๒๖.๕	๒๓.๑	๗.๗	๑๐๐ (๒๖)

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	การพึง ธรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๘. นิพพานเป็น เรื่องไร้สาระไม่สามารถ ทำให้เป็นจริงได้	เคย	๒.๔	๑๑.๓	๕๖.๖	๒๑.๔	๗.๘	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๒๖.๔	๔๖.๒	๑๑.๕	๗.๗	๑๐๐ (๒๖)
๙. นิพพานเป็น เรื่องจงใจให้คนทำดี เท่านั้น	เคย	๔.๘	๒๐.๔	๔๕.๘	๒๐.๒	๘.๓	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๒๖.๔	๓๘.๕	๒๓.๑	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๑๐. วินัยสงฆ์เป็น สิ่งล้าสมัยไม่เหมาะสม กับภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา	เคย	๑.๒	๑๓.๗	๓๔.๕	๔๑.๗	๘.๔	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๑๔.๔	๓๔.๖	๓๐.๘	๑๑.๕	๑๐๐ (๒๖)

ตารางที่ ๓๗.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้เคยพึงธรรม
และไม่เคยพึงธรรม

การพึงธรรม	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย										รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	
เคย	๗.๒	๔.๘	๑๖.๑	๖.๐	๔.๒	๘.๓	๒๘.๐	๑๓.๒	๒๕.๗	๑๔.๔	
ไม่เคย	๒๖.๔	๗.๗	๓๔.๖	๗.๖	๗.๘	๒๓.๑	๔๒.๓	๓๔.๖	๓๔.๘	๒๓.๑	

ตารางที่ ๓๗ - ๓๗.๑ จะสัมพันธ์กับตารางที่ ๓๖ - ๒๖.๑ นักศึกษาที่เคยพึง
ธรรมตอบรับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่เคยพึงธรรม เฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๔ ที่ว่าพุทธ-
ศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่มีประโยชน์

สรุปได้ว่านักศึกษาที่เคยฟังธรรม ตอบรับ เห็นด้วยกับการที่คิดว่าพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่ดีมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรม และพวกนี้ยังเห็นด้วยอย่างมากว่า ถ้าเราเข้าใจคำสอนในพุทธศาสนาอย่างถูกต้องแล้ว จะสามารถนำพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ แสดงว่านักศึกษาที่เคยฟังธรรมนั้นจะมีความรู้เกี่ยวกับคำสอนของพุทธศาสนาได้ดีกว่าพวกที่ไม่เคยฟังธรรม

๑.๕ ทัศนคติของนักศึกษาระรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาจำแนกตามอุดมคติ

ในชีวิต

ตารางที่ ๓๘ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วยอย่างยั้ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยั้ง	รวม
๑. พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่มีคุณค่า	๑	๔๗.๖	๔๕.๒	๔.๘	๒.๔	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๔๒.๕	๕๓.๒	๔.๓	-	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๓๑.๔๓	๕๒.๘	๑๔.๓	๑.๔	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๕๐.๐	๔๑.๖	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๗.๔	๕๒.๑	๒๑.๗	๔.๔	๔.๔	๑๐๐ (๒๓)
๒. พุทธศาสนาช่วยทำให้จิตใจสงบได้	๑	๓๕.๗	๕๐.๐	๑๔.๓	-	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๓๘.๓	๕๗.๔	๔.๓	-	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒๗.๑	๖๑.๔	๘.๖	๒.๘	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๘๓.๔	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๒๑.๗	๔๗.๘	๒๑.๗	๔.๔	๔.๔	๑๐๐ (๒๓)

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๓. พุทธศาสนาช่วยแก้ไขความวุ่นวาย ที่เกิดขึ้นในสังคมได้	๑	๑๑.๕	๕๐.๐	๓๓.๓	๕.๘	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๖.๔	๔๘.๕	๓๘.๓	๖.๔	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๕.๗	๔๒.๕	๔๑.๕	๑๐.๐	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๓๓.๓	๕๘.๕	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	-	๒๑.๗	๖๐.๕	๕.๕	๑๓.๐	๑๐๐ (๒๓)
๔. พุทธศาสนามีหลักธรรมสอนให้คน รับผิดชอบต่อหน้าที่ แสวงหาความจริง ความดี อันทำให้เกิดประโยชน์แก่ ผู้นำไปปฏิบัติ	๑	๓๐.๕	๖๑.๕	๗.๒	-	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๑๕.๒	๗๖.๖	๒.๑	๒.๑	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒๐.๐	๖๗.๑	๑๒.๕	-	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๘๓.๕	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๓.๐	๖๕.๖	๑๗.๕	-	-	๑๐๐ (๒๓)
๕. พุทธศาสนาสามารถนำมาใช้ในชีวิต ประจำวันได้ เมื่อเราเข้าใจคำสอน ทางพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง	๑	๔๕.๒	๔๗.๖	๗.๒	-	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๔๔.๗	๕๓.๒	๒.๑	-	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒๔.๓	๗๐.๐	๔.๓	๑.๕	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๓๓.๓	๕๘.๕	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๓๕.๑	๕๒.๒	๘.๗	-	-	๑๐๐ (๒๓)
๖. การปฏิบัติธรรมะขั้นสูงสุดของพระ พุทธเจ้าจะช่วยให้คนเราไปถึง นิพพานได้ (นิพพานในความหมาย ตายแล้วไม่เกิดอีก)	๑	๗.๑	๒๖.๒	๕๔.๘	๑๑.๕	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๔.๒	๘.๕	๖๘.๖	๑๒.๘	๖.๕	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒.๘	๑๐.๐	๖๘.๖	๑๒.๕	๕.๗	๑๐๐ (๗๐)
	๔	-	๘.๓	๗๕.๐	๑๖.๗	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๔.๓	๘.๗	๖๐.๕	๒๑.๗	๕.๕	๑๐๐ (๒๓)

พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๗. พุทธบัญญัติหรือวินัยสงฆ์ เป็นสิ่งที่ดี อยู่แล้วไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลง	๑	๔.๕	๑๔.๑	๕๒.๔	๑๑.๔	๗.๑	๑๐๐ (๕๒)
	๒	๖.๓	๒๓.๔	๔๔.๗	๑๔.๒	๖.๔	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๔.๓	๒๔.๓	๕๗.๑	๑๑.๔	๒.๔	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๑๖.๗	๔๖.๗	๕๐.๐	๘.๓	๘.๓	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๘.๗	๒๖.๑	๔๗.๘	๔๘.๗	๘.๗	๑๐๐ (๒๓)

ตารางที่ ๓๘.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พุทธศาสนาในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

ข้อ	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย อุดมคติในชีวิต				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑	๕๒.๘	๕๕.๗	๕๔.๓	๕๑.๖	๖๕.๕
๒	๘๕.๓	๕๕.๗	๘๘.๔	๕๑.๓	๖๕.๕
๓	๖๑.๕	๕๕.๓	๕๘.๖	๕๑.๖	๒๑.๗
๔	๕๒.๘	๕๕.๘	๘๗.๑	๕๑.๗	๘๒.๖
๕	๕๒.๘	๕๗.๕	๕๔.๓	๕๑.๗	๕๑.๓
๖	๓๓.๓	๑๒.๗	๑๒.๘	๘.๓	๑.๓
๗	๒๘.๖	๒๕.๗	๒๘.๖	๓๓.๕	๓๕.๘
รวม (ค่าเฉลี่ย)	๖๕.๗	๖๘.๕	๖๕.๘	๖๕.๒	๕๕.๕

จากตารางที่ ๓๘ - ๓๘.๑ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีอุดมคติ(๑) ตอบรับ
เห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนาว่าเป็นสิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์มากกว่าอุดมคติอื่น ๆ คือเห็นชอบด้วย

เฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๗ ส่วนนักศึกษาที่มีอุดมคติ(๕) เห็นชอบด้วยน้อยที่สุด คือ เฉลี่ยร้อยละ ๕๔.๕ ฉะนั้นการที่นักศึกษามีอุดมคติ(๑) คือ ดำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรมนั้น ทำให้นักศึกษาเห็นชอบด้วยว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่มีความหมายมากกว่าอุดมคติอื่น เพราะการดำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรม ก็คือ การปฏิบัติตามคำสอนในพุทธศาสนานั้นเอง ส่วนอุดมคติ ๒, ๓, ๔ ก็เห็นชอบด้วยกับการที่คิดว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ดีเช่นเดียวกันแต่น้อยกว่าอุดมคติ ๑ และมากกว่าอุดมคติ ๕

ตารางที่ ๓๔ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระบบธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม
๑. พุทธศาสนาทำให้เศรษฐกิจและสังคมไม่เจริญ	๑	-	๙.๕	๒๘.๖	๔๕.๒	๑๖.๗	๑๐๐(๔๒)
	๒	๒.๑	๒.๑	๓๖.๒	๕๒.๖	๑๗.๐	๑๐๐(๔๗)
	๓	๒.๙	๘.๖	๒๕.๗	๔๑.๔	๑๑.๔	๑๐๐(๗๐)
	๔	๘.๓	-	๔๑.๗	๔๑.๗	๘.๓	๑๐๐(๑๒)
	๕	๘.๗	๘.๗	๒๑.๗	๔๗.๘	๑๓.๑	๑๐๐(๒๓)
๒. พุทธศาสนาเป็นเรื่องไสยศาสตร์ เป็นความเชื่อมงาย	๑	๒.๔	-	๗.๑	๖๔.๓	๒๖.๒	๑๐๐(๔๒)
	๒	๒.๑	๔.๓	๔.๓	๔๘.๙	๔๐.๔	๑๐๐(๔๗)
	๓	๒.๙	๑.๔	๑๔.๓	๕๗.๑	๒๔.๓	๑๐๐(๗๐)
	๔	๘.๓	-	๒๕.๐	๖๖.๗	-	๑๐๐(๑๒)
	๕	๔.๓	๔.๔	๒๖.๑	๔๓.๔	๒๑.๗	๑๐๐(๒๓)
๓. พุทธศาสนาทำให้คนเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น	๑	-	๒๑.๔	๓๓.๓	๒๘.๖	๑๖.๗	๑๐๐(๔๒)
	๒	๖.๔	๑๐.๗	๒๕.๔	๕๘.๙	๘.๕	๑๐๐(๔๗)
	๓	-	๑๗.๒	๓๑.๔	๔๔.๓	๗.๑	๑๐๐(๗๐)
	๔	๑๖.๗	-	๓๓.๓	๕๐.๐	-	๑๐๐(๑๒)
	๕	๑๓.๐	๘.๗	๓๔.๘	๓๔.๘	๘.๗	๑๐๐(๒๓)

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๔. พุทธศาสนา เหมาะสมกับคนแก่เท่านั้น	๑	-	๒๐.๔	๑๖.๗	๕๔.๘	๒๖.๑	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๒๐.๑	๔.๓	๔.๓	๕๓.๑	๓๖.๒	๑๐๐ (๔๗)
	๓	-	๔.๓	๒๕.๗	๕๒.๙	๑๗.๑	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๖.๑	๘.๓	๒๕.๐	๕๘.๔	๘.๓	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๔.๔	๑๓.๐	๑๓.๐	๕๒.๒	๑๔.๔	๑๐๐ (๒๓)
๕. พุทธศาสนา เป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะสม กับสังคมปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมัยใหม่	๑	-	๒๐.๔	๑๑.๙	๖๔.๓	๒๑.๔	๑๐๐ (๔๒)
	๒	-	๒๐.๓	๘.๕	๕๘.๙	๓๘.๓	๑๐๐ (๔๗)
	๓	-	-	๒๔.๓	๕๗.๑	๑๘.๖	๑๐๐ (๗๐)
	๔	-	๓๓.๓	๑๖.๗	๕๐.๐	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๔.๔	๔.๔	๒๑.๗	๕๖.๕	๑๓.๐	๑๐๐ (๒๓)
๖. พุทธศาสนา ไม่สามารถให้คำตอบ ในการแก้ปัญหาชีวิตทั้งในด้าน การเมือง เศรษฐกิจและสังคมได้ ในที่สุดก็เสื่อมสลายไป	๑	-	๑๑.๙	๒๓.๘	๔๗.๖	๑๖.๗	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๒๐.๑	๑๐.๖	๒๗.๗	๔๔.๗	๑๔.๙	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๑.๔	๒๐.๙	๕๐.๐	๔๑.๔	๔.๓	๑๐๐ (๗๐)
	๔	-	๘.๓	๒๕.๐	๖๖.๗	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๘.๗	๑๓.๐	๔๓.๕	๒๖.๑	๘.๗	๑๐๐ (๒๓)
๗. นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตประจำวัน ได้โดยไม่จำเป็นต้องนับถือศาสนา	๑	๒๐.๓	๑๔.๓	๑๙.๑	๔๒.๙	๒๑.๔	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๖.๔	๒๑.๓	๓๑.๙	๒๓.๔	๑๗.๐	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๑๐.๐	๒๔.๓	๔๑.๔	๑๕.๗	๘.๖	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๘.๓	๓๓.๔	๕๐.๐	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๓.๑	๓๙.๑	๑๗.๔	๒๑.๗	๑๙.๑	๑๐๐ (๒๓)

พุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๘. นิพพานเป็น เรื่องไร้สาระไม่สามารถ ทำให้เป็นจริงได้	๑	-	๑๔.๓	๔๕.๒	๒๑.๔	๑๙.๑	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๖.๔	๑๒.๘	๔๘.๙	๒๓.๔	๘.๕	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๑.๔	๑๑.๔	๖๗.๑	๑๗.๒	๒.๙	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๑๖.๗	๕๐.๐	๒๕.๐	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๘.๗	๑๗.๔	๕๒.๑	๑๗.๔	๔.๔	๑๐๐ (๒๓)
๙. นิพพานเป็น เรื่องรูจใจให้คนทำดี เท่านั้น	๑	๗.๑	๑๖.๗	๓๘.๑	๓๐.๙	๗.๒	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๘.๕	๑๗.๐	๔๐.๔	๒๑.๓	๑๒.๘	๑๐๐ (๔๗)
	๓	-	๒๘.๖	๕๐.๐	๑๗.๑	๔.๓	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๒๕.๐	๕๘.๔	๘.๓	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๘.๗	๑๗.๔	๔๓.๕	๑๗.๔	๑๓.๐	๑๐๐ (๒๓)
๑๐. วินัยสงฆ์ เป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะสม กับภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา	๑	๒.๔	๙.๕	๓๓.๔	๔๗.๖	๗.๑	๑๐๐ (๔๒)
	๒	-	๘.๕	๓๔.๐	๔๔.๗	๑๒.๘	๑๐๐ (๔๗)
	๓	-	๑๘.๖	๔๐.๐	๓๑.๔	๑๐.๐	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	๑๖.๗	๑๖.๗	๕๘.๓	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๘.๗	๑๗.๔	๓๐.๔	๓๔.๘	๘.๗	๑๐๐ (๒๓)

ตารางที่ ๓๔.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย
ต่อพุทธศาสนาในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

ข้อ	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย				
	อุดมคติในชีวิต				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑	๔.๕	๔.๒	๑๑.๕	๘.๓	๑๗.๕
๒	๒.๕	๖.๕	๕.๓	๘.๓	๘.๖
๓	๒๑.๕	๑๗.๕	๑๗.๒	๑๖.๗	๒๑.๗
๔	๒.๕	๖.๕	๕.๓	๘.๓	๑๗.๕
๕.	๒.๕	๒.๓	-	๓๓.๓	๘.๘
๖.	๑๑.๕	๑๒.๗	๕.๓	๘.๓	๒๑.๗
๗.	๑๖.๖	๒๗.๗	๓๕.๓	๑๖.๖	๕๒.๒
๘.	๑๕.๓	๑๕.๒	๑๒.๕	๒.๕	๒๖.๑
๙.	๒๓.๘	๒๕.๕	๒๘.๖	๓๓.๓	๓๖.๑
๑๐.	๑๑.๕	๘.๕	๑๘.๖	๒.๕	๒๖.๑
รวม(ค่าเฉลี่ย)	๑๑.๕	๑๓.๐	๑๓.๖	๑๘.๓	๒๒.๖

ตารางที่ ๓๔ - ๓๕.๑ จะสัมพันธ์กับตารางที่ ๓๔ - ๓๕.๑ นักศึกษาที่มีอุดมคติ(๑) เห็นชอบด้วยกับการที่คิดว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่ด้อยที่สุด เฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๕ ส่วนอุดมคติ(๕) เห็นชอบด้วยมากที่สุด เฉลี่ยร้อยละ ๒๒.๖

สรุปได้ว่าผู้ที่มีอุดมคติ(๑) "ดำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรม" มีความเห็นชอบด้วยมากกว่าอุดมคติอื่น ๆ ส่วนผู้ที่มีอุดมคติ(๕) "มุ่งเทศน์เพื่อประโยชน์ของสังคม" มีทัศนคติเห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนาน้อยที่สุด

ตามข้อมูลที่ปรากฏ ในการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนผู้ตอบรับเห็นด้วยต่อพุทธศาสนาทั้งในแง่ที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ จำแนกตามสาขาวิชา เพศ เชื้อชาติ

การพึงธรรม และอุดมคติในชีวิต แล้วปรากฏว่ามีความแตกต่างระหว่างระหว่างกันในกลุ่มเดียวกันไม่มากนัก ฉะนั้นจึงได้นำข้อมูลที่ได้รับมาให้คะแนนตามวิธีการของ Likert แล้วทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนในกลุ่มต่าง ๆ เมื่อจำแนกตามตัวแปรดังกล่าว โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรผัน (Analysis of variance) ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า มีความแตกต่างระหว่างกันภายในกลุ่มเดียวกันหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

๑. ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ จะวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบข้อสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี กับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ที่มีต่อพุทธศาสนามีความแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญ เพื่อทดสอบในทางสถิติแล้วจะเขียนได้ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ที่มีต่อพุทธศาสนาไม่มีความแตกต่างกัน" ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ ๔๐.

ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติที่ได้จากนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์

แหล่งของความแปรผัน	S.S	D.f.	M.S	F.
ระหว่างกลุ่ม	๑๔๕.๒๗	๑	๑๔๕.๒๗	๑.๘๔
ภายในกลุ่ม	๑๕,๐๔๔.๐๕	๑๙๒	๗๘.๓๔	
ทั้งหมด	๑๕,๑๘๙.๓๒	๑๙๓		

$P > .05$

ค่า F ในตารางที่ ๔๐ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ นั้นย่อมหมายความว่านักศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกันจะมีทัศนคติต่อพุทธ-

ศาสนาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่านักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้เท่ากับ ๖๒.๑๑ และนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ได้เท่ากับ ๖๐.๓๐

ดังนั้น ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน จึงเป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. ข้อมูลต่อไปนี้จะวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อพุทธศาสนาจะแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญจะเขียนได้ว่า "นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน"

ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ ๔๑

ตารางที่ ๔๑ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเมื่อจำแนกตามเพศ

แหล่งของความแปรผัน	S.S	D.f	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๓๕๕.๑๘	๑	๓๕๕.๑๘	๔.๖๕
ภายในกลุ่ม	๑๔,๘๓๑.๑๔	๑๔๒	๑๐๔.๒๙	
ทั้งหมด	๑๕,๑๘๖.๓๒	๑๔๓		

$P < .50$

ค่า F ในตารางที่ ๔๑ แสดงว่า คะแนนทัศนคติของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งหมายความว่า ทัศนคติที่มีต่อพุทธศาสนาของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่านักศึกษาชายได้เท่ากับ ๕๙.๔ และนักศึกษหญิงได้เท่ากับ ๖๒.๕๔ นั้นย่อมหมายความว่า นักศึกษหญิงมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนามากกว่านักศึกษาเพศชาย คือ เห็นว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่มีความ มีประโยชน์ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของคน มีหลักธรรมที่สอนให้

คนรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถนำมาใช้กำหนดชีวิตประจำวันได้ และยังสามารถช่วยทำให้จิตใจสงบได้อีกด้วย

๓. ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ จะทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและนักศึกษาเชื้อชาติจีนที่มีต่อพุทธศาสนามีความแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญ จะเขียนได้ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและนักศึกษาเชื้อชาติจีนที่มีต่อพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน"

ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ ๔๒

ตารางที่ ๔๒ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติจีน

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๔๐๐.๒๔	๑	๔๐๐.๒๔	๕.๑๙
ภายในกลุ่ม	๑๔,๗๕๐.๐๘	๑๙๒	๗๗.๐๓	
ทั้งหมด	๑๕,๑๕๐.๓๒	๑๙๓		

$P < .05$

ค่า F ในตารางที่ ๔๒ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและนักศึกษาเชื้อชาติจีนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ หมายความว่า ทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติจีน ที่มีต่อศาสนาพุทธแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยได้เท่ากับ ๖๒.๓๔ และนักศึกษาเชื้อชาติจีนได้เท่ากับ ๕๙.๒๑ แสดงว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนามากกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน

๔. ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรมจะมีทัศนคติต่อพุทธศาสนาแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐาน

ไม่มีนัยสำคัญ เพื่อทดสอบในทางสถิติแล้วจะเขียนได้ว่า "นักศึกษาที่เคยฟังธรรมและที่ไม่เคยฟังธรรมจะมีทัศนคติต่อพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน"

ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ ๔๓

ตารางที่ ๔๓ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรม

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๒๕๑.๑๓	๑	๒๕๑.๑๓	๓.๒๒
ภายในกลุ่ม	๑๔,๔๓๙.๑๙	๑๙๒	๗๕.๔	
ทั้งหมด	๑๔,๖๙๐.๓๒	๑๙๓		

$P > .05$

ค่า F ในตารางที่ ๔๓ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรมไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ นั้นย่อมหาความว่า นักศึกษาที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรม มีทัศนคติต่อพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสองปรากฏว่า นักศึกษาที่เคยฟังธรรมได้เท่ากับ ๖๑.๔๑ และนักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรมได้เท่ากับ ๕๘.๕๗

ดังนั้น ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน จึงเป็นความแตกต่างโดยบังเอิญ และเป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้จะทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักศึกษาที่ยึดถืออุดมคติในชีวิตแตกต่างกันจะแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญเพื่อทดสอบทางสถิติแล้ว จะเขียนว่า "ทัศนคติที่มีต่อพุทธศาสนาของนักศึกษาที่ยึดถืออุดมคติในชีวิตต่างกันจะไม่แตกต่างกัน"

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอุดมคติในชีวิต

- (๑) ดำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรม เท่ากับ ๖๓.๘๓
- (๒) ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ พยายามดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม
เท่ากับ ๖๓.๔๒
- (๓) ดำรงชีวิตตามความชอบและความพอใจของตน เท่ากับ ๖๐.๒๒
- (๔) แสวงหาตำแหน่ง ความร่ำรวย เกียรติยศ ชื่อเสียงในสังคม
เท่ากับ ๕๘.๗๕
- (๕) ห่มเหตุนเพื่อประโยชน์ให้แก่สังคมเท่ากับ ๕๘.๓๔

ข้อมูลที่วิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๔๔

ตารางที่ ๔๔ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่มี
อุดมคติในชีวิตแตกต่างกัน

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๘๓๔.๘๑	๑	๒๐๘.๗๐	๒.๗๔
ภายในกลุ่ม	๑๔,๓๕๕.๕๑	๑๘๘	๗๕.๙๕	
ทั้งหมด	๑๕,๑๙๐.๓๒	๑๘๙		

$$P < .05$$

ค่า F ในตารางที่ ๔๔ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเมื่อจำแนกตามกลุ่มอุดมคติในชีวิตแล้วจะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ หมายความว่า นักศึกษาที่มีอุดมคติต่างกันจะมีทัศนคติต่อพุทธศาสนาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนแล้ว กลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ มีความแตกต่างกันน้อยมาก แต่จะแตกต่างกันน้อยมาก แต่จะแตกต่างกัน กลุ่มที่ ๓ และกลุ่มที่ ๔ และกลุ่มที่ ๑ จะแตกต่างกับกลุ่มที่ ๔ มากที่สุด และกลุ่มที่ ๑ นี้ จะเห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนามากกว่ากลุ่มที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ด้วย

๒. ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์จำแนก

ตามกลุ่มต่าง ๆ

๒.๑ ทัศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์จำแนกตาม

สาขาวิชา

ตารางที่ ๔๔ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแง่

ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระวินัยอย่าง เคร่งครัด เป็นพระสงฆ์ที่คนศรัทธา เลื่อมใส	พาณิชย-บัญชี	๓๘.๔	๔๗.๒	๑๓.๖	๐.๘	-	๑๐๐ (๑๒๔)
	ศิลปศาสตร์	๒๖.๐	๔๓.๓	๑๘.๘	๑๐.๔	๑.๕	๑๐๐ (๖๙)
๒. พระสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจของคนที่มี ความทุกข์	พาณิชย-บัญชี	๑๔.๔	๕๒.๐	๒๔.๘	๘.๐	๐.๘	๑๐๐ (๑๒๔)
	ศิลปศาสตร์	๑๔.๕	๔๖.๔	๒๗.๕	๑๐.๑	๑.๕	๑๐๐ (๖๙)
๓. พระสงฆ์เป็นผู้ที่สามารถดำรง พุทธศาสนาให้ยืนยาวสืบไป	พาณิชย-บัญชี	๑๐.๔	๔๘.๐	๓๗.๔	๓.๒	๐.๘	๑๐๐ (๑๒๔)
	ศิลปศาสตร์	๕.๘	๔๖.๔	๓๔.๘	๑๐.๑	๒.๙	๑๐๐ (๖๙)
๔. พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เผยแผ่พุทธ- ศาสนานับว่าได้ทำประโยชน์ให้ แก่สถาบันศาสนา	พาณิชย-บัญชี	๒๐.๐	๓๒.๘	๖.๔	๐.๘	-	๑๐๐ (๑๒๔)
	ศิลปศาสตร์	๑๘.๘	๖๔.๒	๑๑.๖	๒.๙	๑.๕	๑๐๐ (๖๙)
๕. พระสงฆ์ที่ออกไปสอนหนังสือตาม โรงเรียนต่างจังหวัด เป็นผู้ทำ ประโยชน์ให้แก่สังคม	พาณิชย-บัญชี	๓๕.๒	๖๑.๖	๐.๘	๑.๖	๐.๘	๑๐๐ (๑๒๔)
	ศิลปศาสตร์	๓๑.๘	๖๒.๓	๒.๙	๑.๕	๑.๕	๑๐๐ (๖๙)
๖. พระสงฆ์ที่เรียนรู้วิชาการสมัยใหม่ จะทำให้เข้าใจสภาพสังคมได้ดี	พาณิชย-บัญชี	๑๔.๔	๖๑.๖	๑๘.๔	๕.๖	-	๑๐๐ (๑๒๔)
	ศิลปศาสตร์	๑๘.๔	๕๗.๔	๒๐.๓	๒.๙	-	๑๐๐ (๖๙)

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๗. การบวชพระของชายไทยเป็นการ ช่วยสืบพุทธศาสนาให้ยั่งยืนต่อไป	พาณิชย-บัญชี	๑๒.๘	๔๙.๖	๓๑.๒	๖.๔	-	๑๐๐ (๑๒๕)
	ศิลปศาสตร์	๒๐.๐	๓๒.๘	๖.๔	๐.๘	-	๑๐๐ (๖๕)

ตารางที่ ๔๕.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวม ค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
พาณิชย-บัญชี	๘๕.๖	๖๖.๕	๕๘.๘	๔๒.๘	๕๖.๘	๓๖.๐	๖๒.๘	๗๖.๕
ศิลปศาสตร์	๖๙.๕	๖๐.๕	๕๒.๒	๘๔.๐	๕๔.๑	๓๖.๘	๕๒.๘	๗๔.๗

จากตารางที่ ๔๔ - ๔๕.๑ นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบรับ เห็นด้วยกับพระสงฆ์ที่
ประโยชน์ให้แก่สังคม เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาสาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับ
นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ปรากฏว่านักศึกษาสาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
ตอบรับเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์มากกว่าสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เฉลี่ย
ร้อยละ ๑.๒ เปรียบพิจารณาข้อความที่นักศึกษาทั้งสองกลุ่มตอบรับมากที่สุด คือ ข้อ ๕ "พระ
สงฆ์ที่ออกไปสอนหนังสือตามโรงเรียนต่างจังหวัดนับว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม"
นักศึกษาสาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ตอบรับเห็นชอบด้วย ร้อยละ ๕๖.๘ และนัก-
ศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ร้อยละ ๕๔.๑ และข้อความที่ตอบรับรองลงมา คือ ข้อ ๔
"พระสงฆ์ทำหน้าที่เผยแพร่พุทธศาสนานับว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่สถาบันศาสนา" นักศึกษา
สาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ตอบรับเห็นชอบด้วย ร้อยละ ๕๒.๘ และนักศึกษา
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ร้อยละ ๘๔.๐ แสดงให้เห็นว่าพระสงฆ์ทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนา
และให้การศึกษานั้นเป็นที่ยอมรับของนักศึกษามากที่สุด

ตารางที่ ๔๖ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่อพระสงฆ์ในแง่ที่
ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา

พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	สาขาวิชา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ทำให้เสียกำลังใจของชาติ	พาณิชย-บัญชี	๑.๖	๔.๖	๓๖.๘	๔๕.๖	๖.๔	๑๐๐ (๑๒๕)
	ศิลปศาสตร์	๕.๘	๑๔.๕	๓๓.๕	๓๑.๘	๑๕.๕	๑๐๐ (๖๕)
๒. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ใช้ศาสนาเป็น เครื่องมือหากิน	พาณิชย-บัญชี	๒.๔	๗.๒	๓๔.๕	๓๗.๖	๑๘.๕	๑๐๐ (๑๒๕)
	ศิลปศาสตร์	๒.๕	๑๔.๕	๓๕.๘	๓๓.๓	๑๕.๕	๑๐๐ (๖๕)
๓. พระสงฆ์ที่เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ไม่ ควรอยู่ในสมณเพศ(เป็นพระ) ต่อไป	พาณิชย-บัญชี	๒๖.๕	๓๖.๘	๒๐.๘	๑๕.๒	๐.๘	๑๐๐ (๑๒๕)
	ศิลปศาสตร์	๓๖.๒	๒๗.๕	๒๐.๓	๑๕.๕	๑.๕	๑๐๐ (๖๕)

ตารางที่ ๔๖.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย			รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	
พาณิชย-บัญชี	๑๑.๒	๔.๖	๖๓.๒	๒๘.๐
ศิลปศาสตร์	๒๐.๓	๑๗.๕	๖๓.๗	๓๓.๘

ตารางที่ ๔๖ - ๔๖.๑ จะแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อพระสงฆ์
ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์ ซึ่งสัมพันธ์กับตารางที่ ๔๔ - ๔๔.๑ ตามข้อมูลที่ปรากฏนักศึกษ
สาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ตอบรับเห็นชอบด้วยกับการที่คิดว่าพระสงฆ์เป็นบุคคล
ที่ทำให้เสียกำลังใจของชาติ ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหากินและไม่ควรอยู่ในสมณเพศต่อไป
เมื่อเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ น้อยกว่านักศึกษสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เฉลี่ยร้อยละ ๕.๘

เมื่อพิจารณาข้อความที่นักศึกษาตอบรับ เห็นชอบด้วยมากที่สุด คือ ข้อ ๓ "พระสงฆ์ที่เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ไม่ควรอยู่ในสมณเพศต่อไป นักศึกษาสาขาริชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เห็นชอบด้วย ร้อยละ ๖๓.๒ และนักศึกษาสาขาริชาศิลปศาสตร์ ร้อยละ ๖๓.๗ ฉะนั้นจึงแสดงให้เห็นว่านักศึกษาจะเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ที่ำหนดให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและสถาบันศาสนา อันอยู่ในขอบเขตกิจของสงฆ์ หากพระสงฆ์ทำนอกเหนือจากนั้น นักศึกษาจะไม่เห็นชอบด้วย

๒.๒ ทัศนคติของนักศึกษารวมศาสตร์ที่มีต่อพระสงฆ์จำแนกตาม

เพศ

ตารางที่ ๔๗ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษารวมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระวินัยอย่างเคร่งครัด เป็นพระสงฆ์ที่คนศรัทธาเลื่อมใส	หญิง	๓๕.๕	๔๗.๔	๑๑.๒	๖.๐	๐.๙	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๓๓.๓	๔๓.๖	๒๑.๘	๑.๓	-	๑๐๐(๗๘)
๒. พระสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจของคนที่มีความทุกข์	หญิง	๑๗.๒	๔๙.๒	๒๖.๗	๖.๐	๐.๙	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๑๐.๒	๕๑.๓	๒๔.๔	๑๒.๘	๑.๓	๑๐๐(๗๘)
๓. พระสงฆ์เป็นผู้ที่สามารถดำรงพุทธศาสนาให้ยืนยาวสืบไป	หญิง	๗.๘	๕๐.๙	๓๓.๖	๖.๐	๑.๗	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๑๐.๓	๔๒.๓	๔๑.๐	๕.๑	๑.๓	๑๐๐(๗๘)
๔. พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เผยแผ่พุทธศาสนา นับว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่สถาบันศาสนา	หญิง	๒๔.๑	๖๖.๔	๖.๙	๑.๗	๐.๙	๑๐๐(๑๑๖)
	ชาย	๑๒.๘	๗๕.๖	๑๐.๓	๑.๓	-	๑๐๐(๗๘)

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๕. พระสงฆ์ที่ออกไปสอนหนังสือตาม โรงเรียนต่างจังหวัด เป็นผู้ทำประ- โยชน์ให้แก่สังคม	หญิง	๒๔.๔	๗๐.๕	๑.๓	๒.๖	๑.๒	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๔๐.๕	๕๖.๐	๑.๗	๐.๘	๐.๕	๑๐๐ (๗๘)
๖. พระสงฆ์ที่ เรียนรู้วิชาการสมัยใหม่จะ ทำให้เข้าใจสภาพสังคมได้ดี	หญิง	๑๙.๙	๕๘.๖	๑๘.๙	๒.๖	-	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๑๐.๓	๖๒.๘	๑๙.๒	๗.๗	-	๑๐๐ (๗๘)
๗. การบวชพระของชายไทย เป็นการช่วย สิบทุทธศาสนาให้ยั่งยืนต่อไป	หญิง	๑๔.๗	๔๙.๑	๒๘.๕	๖.๐	๑.๗	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๗.๗	๔๓.๖	๓๙.๘	๘.๙	-	๑๐๐ (๗๘)

ตารางที่ ๔๗.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและ เห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เพศ

เพศ	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
หญิง	๘๑.๙	๖๖.๔	๕๘.๗	๔๐.๕	๙๔.๙	๗๘.๕	๖๓.๘	๗๖.๕
ชาย	๗๖.๙	๖๑.๕	๕๒.๖	๘๘.๕	๙๖.๕	๗๓.๑	๕๑.๓	๗๑.๕

จากตารางที่ ๔๗ - ๔๗.๑ นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบรับเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ที่
ทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ปรากฏว่า
นักศึกษาเพศหญิงตอบรับเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาเพศชาย
เฉลี่ยร้อยละ ๔.๙ เมื่อพิจารณาข้อความที่นักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่ม ตอบรับมากที่สุด ซึ่งปรากฏว่า
เป็นข้อ ๕ รองลงมาข้อ ๔ เช่นเดียวกับเมื่อจำแนกตามสาขาวิชา

ตารางที่ ๔๘ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระบบทศวรรษต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ

พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	เพศ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ทำให้เสียกำลังของชาติ	หญิง	๑.๗	๑๐.๑	๓๓.๖	๔๒.๒	๑๒.๑	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๕.๑	๑๒.๘	๓๗.๒	๓๙.๘	๕.๑	๑๐๐ (๗๘)
๒. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหากิน	หญิง	๑.๗	๙.๕	๓๓.๖	๓๘.๘	๑๖.๔	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๓.๘	๑๐.๓	๓๕.๙	๓๒.๑	๑๗.๙	๑๐๐ (๗๘)
๓. พระสงฆ์ที่เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ไม่ควรอยู่ในสมณเพศ(เป็นพระ)ต่อไป	หญิง	๓๑.๘	๓๘.๘	๑๔.๗	๑๓.๘	๐.๙	๑๐๐ (๑๑๖)
	ชาย	๒๖.๙	๒๕.๖	๒๙.๕	๑๖.๗	๑.๓	๑๐๐ (๗๘)

ตารางที่ ๔๘.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ

เพศ	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย			รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	
หญิง	๑๑.๘	๑๑.๒	๗๐.๖	๓๑.๒
ชาย	๑๗.๙	๑๔.๑	๕๒.๕	๒๘.๒

ตารางที่ ๔๘ - ๔๘.๑ แสดงถึงการตอบรับเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์ เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงแล้ว ปรากฏว่านักศึกษาเพศหญิงตอบรับเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์มากกว่าเพศชาย เฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ แต่เมื่อพิจารณาแต่ละข้อความแล้ว การตอบรับเห็นด้วยในข้อ ๑, ๒ น้อยกว่าเพศชาย คือ ข้อ ๑ นักศึกษาเพศหญิงตอบรับเห็นด้วยร้อยละ ๑๑.๘ ส่วนเพศชายร้อยละ ๑๗.๙ และข้อ ๒ นักศึกษาเพศหญิงตอบรับเห็นด้วยร้อยละ ๑๑.๒ ส่วนเพศชาย

ร้อยละ ๑๔.๑ ซึ่งทั้ง ๒ ข้อ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นตอบรับน้อยกว่าเพศชายที่ว่าพระสงฆ์ทำให้เสียกำลังใจของชาติ และพระสงฆ์ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหากิน แต่เมื่อพระสงฆ์ทำตนผิดเพศบรรพชิต เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ นักศึกษาเพศหญิงกลับตอบรับเห็นด้วยมากกว่าเพศชายว่า พระสงฆ์ไม่ควรอยู่ในสมณเพศต่อไป คือ เพศหญิงตอบรับเห็นด้วย ร้อยละ ๗๐.๖ แต่เพศชายตอบรับเพียง ๕๒.๕ แสดงว่าเพศหญิงจะมีทัศนคติที่ดีเมื่อพระสงฆ์ทำตนให้เป็นประโยชน์มากกว่าเพศชาย แต่เมื่อพระสงฆ์ทำตนไม่เหมาะสม เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ แล้ว เพศหญิงมีทัศนคติไม่ดีมากกว่าเพศชายด้วย

๒.๓ ทศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ที่มีต่อพระสงฆ์จำแนกตาม เชื้อชาติ

ตารางที่ ๔๔ ร้อยละของทศนคติของนักศึกษาระรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ :

เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

พระสงฆ์ในแง่ที่ เป็นประโยชน์	เชื้อชาติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระวินัยอย่าง เคร่งครัด เป็นพระสงฆ์ที่คนศรัทธา เลื่อมใส	ไทย	๓๖.๒	๔๒.๑	๑๕.๔	๕.๑	๐.๗	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๒๘.๖	๕๕.๔	๑๔.๓	๑.๗	-	๑๐๐ (๕๖)
๒. พระสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจของคนที่มี ความทุกข์	ไทย	๑๖.๗	๕๒.๔	๒๒.๕	๖.๕	๑.๕	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๘.๔	๔๒.๕	๓๓.๕	๑๔.๓	-	๑๐๐ (๕๖)
๓. พระสงฆ์เป็นผู้ที่สามารถดำรง พุทธศาสนาให้ยืนยาวสืบไป	ไทย	๑๐.๑	๕๖.๕	๓๖.๒	๕.๘	๑.๕	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๕.๔	๕๐.๐	๓๗.๕	๕.๓	๑.๘	๑๐๐ (๕๖)
๔. พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เผยแพร่พุทธ- ศาสนานับว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่ สถาบันศาสนา	ไทย	๒๓.๔	๖๖.๗	๗.๓	๑.๔	๖.๗	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๘.๔	๗๘.๖	๑๐.๗	๑.๘	-	๑๐๐ (๕๖)
๕. พระสงฆ์ที่ออกไปสอนหนังสือตาม โรงเรียนต่างจังหวัด เป็นผู้ทำ ประโยชน์ให้แก่สังคม	ไทย	๓๕.๕	๕๙.๘	๒.๑	๑.๕	๑.๕	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๓๐.๔	๖๗.๕	-	๑.๘	-	๑๐๐ (๕๖)
๖. พระสงฆ์ที่ เรียนรู้วิชาการสมัยใหม่ จะทำให้เข้าใจสภาพสังคมได้ดี	ไทย	๑๗.๔	๖๒.๓	๑๕.๔	๔.๔	-	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๑๒.๕	๕๕.๔	๒๖.๗	๕.๔	-	๑๐๐ (๕๖)
๗. การบวชพระของชายไทยเป็นการ ช่วยสืบพุทธศาสนาให้ยั่งยืนต่อไป	ไทย	๑๕.๒	๔๕.๗	๒๙.๗	๗.๔	๑.๕	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๓.๖	๕๐.๐	๔๑.๐	๕.๔	-	๑๐๐ (๕๖)

ตารางที่ ๔๔.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

เชื้อชาติ	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
ไทย	๗๓.๘	๖๕.๖	๕๖.๕	๕๐.๖	๔๔.๕	๓๕.๗	๖๐.๕	๗๕.๘
จีน	๘๔.๐	๕๑.๘	๕๕.๕	๘๗.๕	๔๕.๓	๖๗.๕	๕๓.๖	๖๓.๕

จากตารางที่ ๔๔ - ๔๔.๑ แสดงถึงการตอบรับเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ในแง่
ที่พระสงฆ์ทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาเชื้อชาติจีนและเชื้อชาติไทย
แล้ว ปรากฏว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยมีทัศนคติที่ดีต่อพระสงฆ์มากกว่าเชื้อชาติจีน เฉลี่ยร้อย
ละ ๑๑.๕ เมื่อพระสงฆ์ทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมและสถาบันศาสนา และการที่พระสงฆ์
ออกไปสอนหนังสือตามโรงเรียนต่างจังหวัด นักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่ม เห็นชอบด้วยมากที่สุดคือ
นักศึกษาเชื้อชาติไทย เห็นชอบด้วยร้อยละ ๕๕.๕ และเชื้อชาติจีน ร้อยละ ๔๕.๓ ซึ่งข้อนี้
นักศึกษาเชื้อชาติจีนเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาเชื้อชาติไทย แต่เมื่อรวมค่าเฉลี่ยของทุก ๆ
ข้อแล้ว นักศึกษาเชื้อชาติไทยตอบรับเห็นชอบด้วยมากกว่า

ตารางที่ ๕๐ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแง่ที่
ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	เชื้อชาติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ทำให้เสียกำลังใจของชาติ	ไทย	๓.๖	๑๑.๖	๓๔.๘	๔๐.๖	๙.๔	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๑.๘	๑๐.๗	๓๗.๕	๔๑.๑	๘.๙	๑๐๐ (๕๖)
๒. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ใช้ศาสนาเป็น เครื่องมือหากิน	ไทย	๒.๙	๘.๗	๒๘.๙	๓๙.๙	๑๖.๖	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๑.๘	๑๒.๕	๔๘.๒	๒๖.๘	๑๐.๗	๑๐๐ (๕๖)
๓. พระสงฆ์ที่เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ไม่ควรอยู่ในสมณเพศ (เป็นพระ) ต่อไป	ไทย	๓๔.๑	๓๕.๕	๑๖.๗	๑๒.๓	๑.๔	๑๐๐ (๑๓๘)
	จีน	๑๙.๖	๒๘.๖	๓๐.๔	๒๑.๔	-	๑๐๐ (๕๖)

ตารางที่ ๕๐.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ

เชื้อชาติ	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย			รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	
ไทย	๑๕.๒	๑๑.๖	๖๙.๖	๓๒.๑
จีน	๑๒.๕	๑๔.๓	๔๘.๒	๒๕.๐

ตารางที่ ๕๐ - ๕๐.๑ แสดงถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและเชื้อ
ชาติจีนที่ตรงกันข้ามกับตารางที่ ๔๔ - ๔๔.๑ นักศึกษาเชื้อชาติไทยกลับมีการตอบรับเห็น
ชอบด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน เฉลี่ยร้อยละ ๗.๑
แสดงว่านักศึกษาเชื้อชาติไทยจะมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ที่ตัวตนให้เป็นประโยชน์
ต่อสังคมมากกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน แต่ก็มีบางส่วนที่ตอบรับเห็นด้วยว่าพระสงฆ์ทำให้เสีย
กำลังใจของชาติ และไม่ควรรอยู่ในสมณเพศต่อไปเมื่อจะเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ

ตารางที่ ๕๑ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาระบบทศวรรษต่อพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามที่อยู่อาศัยและผู้เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรม

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	การฟังธรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระวินัยอย่าง เคร่งครัด เป็นพระสงฆ์ที่คนศรัทธา เลื่อมใส	เคย	๓๔.๔	๔๗.๖	๑๕.๑	๒.๔	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๓๘.๕	๓๘.๖	๑๑.๖	๑๑.๖	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๒. พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งทางใจของคน ที่มีความทุกข์	เคย	๑๔.๓	๕๑.๘	๒๕.๐	๘.๙	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๔.๓	๓๘.๕	๓๐.๘	๗.๗	๗.๗	๑๐๐ (๒๖)
๓. พระสงฆ์ เป็นผู้ที่สามารถดำรง พุทธศาสนาให้ยืนยาวสืบไป	เคย	๘.๓	๔๘.๕	๓๘.๑	๓.๖	๑.๒	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๑.๕	๓๘.๕	๒๖.๙	๑๙.๒	๓.๙	๑๐๐ (๒๖)
๔. พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เผยแผ่พุทธ- ศาสนานับว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่ สถาบันศาสนา	เคย	๒๐.๘	๖๙.๗	๘.๓	๑.๒	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๑.๕	๗๓.๑	๗.๗	๓.๙	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๕. พระสงฆ์ที่ออกไปสอนหนังสือตาม โรงเรียนต่างจังหวัด เป็นผู้ทำ ประโยชน์ให้แก่สังคม	เคย	๓๓.๓	๖๓.๑	๑.๘	๑.๒	๐.๖	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๓๘.๕	๕๓.๙	-	๓.๘	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)
๖. พระสงฆ์ที่ เรียนรู้วิชาการสมัยใหม่ จะทำให้เข้าใจสภาพสังคมได้ดี	เคย	๑๔.๓	๖๑.๙	๒๐.๒	๓.๖	-	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๒๖.๙	๕๐.๐	๑๑.๖	๑๑.๕	-	๑๐๐ (๒๖)
๗. การบวชพระของชาวไทยเป็นการ ช่วยสืบพุทธศาสนาให้ยั่งยืนสืบไป	เคย	๑๑.๓	๔๕.๘	๓๕.๑	๗.๒	๐.๖	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๔.๕	๔๓.๙	๑๙.๒	๗.๗	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)

ตารางที่ ๕๑.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย
ต่อพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามการฟังธรรม

การฟังธรรม	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย							รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
เคย	๘๒.๐	๖๖.๑	๕๖.๘	๔๐.๔	๔๖.๔	๗๖.๒	๕๗.๑	๗๕.๐
ไม่เคย	๗๓.๑	๕๓.๘	๕๐.๐	๘๔.๖	๕๒.๔	๗๖.๔	๖๔.๓	๗๑.๔

จากตารางที่ ๕๑ - ๕๑.๑ นักศึกษาทั้งที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรมตอบ
รับเห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์ เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาที่เคยฟังธรรม
และไม่เคยฟังธรรม ปรากฏว่า นักศึกษาที่เคยฟังธรรมตอบรับเห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ที่ทํา
ตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรม เฉลี่ยร้อยละ ๓.๖ และนักศึกษา
ทั้ง ๒ กลุ่มเห็นชอบด้วยกับการที่พระสงฆ์ออกไปสอนหนังสือตามโรงเรียนต่างจังหวัดมากที่สุด

ตารางที่ ๕๒ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษารวมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรม

พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	การฟังธรรม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ทำให้เสีย กำลังของชาติ	เคย	๒.๔	๑๐.๑	๓๖.๕	๔๑.๑	๙.๕	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๗.๗	๑๙.๒	๒๖.๕	๓๘.๕	๗.๗	๑๐๐ (๒๖)
๒. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหากิน	เคย	๑.๒	๘.๓	๓๕.๗	๓๖.๕	๑๗.๕	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๑.๕	๑๙.๒	๒๖.๕	๓๐.๘	๑๑.๖	๑๐๐ (๒๖)
๓. พระสงฆ์ที่เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ไม่ควรอยู่ในสมณเพศ (เป็นพระ) ต่อไป	เคย	-	๓๒.๗	๒๒.๐	๑๒.๕	๐.๖	๑๐๐ (๑๖๘)
	ไม่เคย	๑๕.๔	๓๖.๕	๑๑.๑๕	๓๐.๘	๓.๘	๑๐๐ (๒๖)

ตารางที่ ๕๒.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรม

การฟังธรรม	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย			รวมค่าเฉลี่ย
	๑	๒	๓	
เคย	๑๒.๕	๙.๕	๓๒.๗	๑๘.๒
ไม่เคย	๒๖.๕	๓๐.๗	๕๓.๕	๓๗.๒

ตารางที่ ๕๒ - ๕๒๑. จะสัมพันธ์กับตารางที่ ๕๑ - ๕๑.๑ นักศึกษาที่เคยฟังธรรมตอบรับเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์น้อยกว่าผู้ที่ไม่เคยฟังธรรม 'เฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๐' ฉะนั้นการที่นักศึกษาที่เคยฟังธรรมตอบรับเห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์น้อยกว่านักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรม และเห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์น้อยกว่านักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรม จึงแสดงว่านักศึกษาที่เคยฟังธรรม เห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์หรือมีทัศนคติที่ดีต่อพระสงฆ์มากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรม

๒.๕ ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

ตารางที่ ๕๓ ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแง่
ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระวินัยอย่าง เคร่งครัด เป็นพระสงฆ์ที่กษัตริย์ทศ เสียมใส	๑	๓๕.๗	๔๕.๒	๑๖.๖	๒.๕	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๓๕.๐	๕๖.๘	๑๒.๘	๘.๕	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๓๒.๘	๕๐.๐	๑๕.๓	๒.๕	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๓๓.๓	๕๘.๕	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๓๕.๘	๒๖.๑	๒๖.๑	๘.๗	๕.๓	๑๐๐ (๒๓)
๒. พระสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจของคนที่มี ความทุกข์	๑	๑๕.๐	๕๒.๕	๒๓.๘	๕.๘	-	๑๐๐ (๕๒)
	๒	๑๕.๕	๕๕.๓	๒๓.๕	๖.๗	-	๑๐๐ (๕๗)
	๓	๑๐.๐	๔๗.๒	๓๐.๐	๑๑.๕	๑.๕	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๒๕.๐	๕๘.๕	๘.๓	๘.๓	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๓.๐	๓๕.๑	๓๐.๕	๑๓.๑	๕.๕	๑๐๐ (๒๓)
๓. พระสงฆ์เป็นผู้ที่สามารถดำรงพุทธ- ศาสนาให้ยืนยาวสืบไป	๑	๑๕.๓	๔๗.๖	๓๓.๓	๕.๘	-	๑๐๐ (๕๒)
	๒	๑๗.๐	๔๘.๕	๒๗.๗	๕.๓	๒.๑	๑๐๐ (๕๗)
	๓	๕.๒	๔๕.๓	๔๐.๐	๘.๖	๒.๕	๑๐๐ (๗๐)
	๔	-	๕๑.๗	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	-	๓๐.๕	๖๕.๒	๕.๕	-	๑๐๐ (๒๓)

พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๔. พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เผยแพร่พุทธ- ศาสนานับว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่ สถาบันศาสนา	๑	๒๘.๖	๖๔.๓	๗.๑	-	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๑๗.๐	๗๘.๗	๔.๓	-	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๑๘.๖	๗๐.๐	๗.๑	๔.๓	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๑๖.๗	๘๓.๓	-	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๓.๐	๕๖.๕	๒๖.๑	-	๔.๕	๑๐๐ (๒๓)
๕. พระสงฆ์ที่ออกไปสอนหนังสือตาม โรงเรียนต่างจังหวัดเป็นผู้ที่ทำ ประโยชน์แก่สังคม	๑	๔๐.๕	๕๔.๗	-	๒.๕	๒.๕	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๔๒.๖	๕๕.๓	-	๒.๑	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒๗.๒	๗๐.๐	๑.๕	๑.๕	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๑๖.๗	๘๓.๓	-	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๓๕.๘	๕๒.๒	๘.๗	-	๔.๓	๑๐๐ (๒๓)
๖. พระสงฆ์ที่เรียนรู้อิทธิพลสมัยใหม่ จะทำให้เข้าใจสภาพสังคมได้ดี	๑	๒๑.๕	๕๕.๒	๒๘.๖	๕.๘	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๑๕.๕	๖๘.๐	๑๐.๖	๒.๑	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	-	๖๘.๖	๑๕.๗	๕.๘	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๑๖.๗	๕๘.๓	๒๕.๐	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๗.๕	๕๗.๘	๒๖.๑	๘.๗	-	๑๐๐ (๒๓)
๗. การบวชพระของชายไทยเป็นการ ช่วยสืบพุทธศาสนาให้ยั่งยืนต่อไป	๑	๒๓.๘	๕๕.๒	๒๘.๖	๒.๕	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๖.๕	๕๕.๓	๓๕.๑	๒.๑	๒.๑	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๑๒.๕	๓๘.๖	๓๗.๑	๑๑.๕	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	-	๕๑.๗	๘.๓	-	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๕.๕	๓๕.๘	๓๕.๑	๑๗.๕	๕.๓	๑๐๐ (๒๓)

ตารางที่ ๔๓.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและ เห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์

ข้อ	ผู้ตอบรับ เห็นด้วยอย่างยิ่งและ เห็นด้วย				
	อุดมคติในชีวิต				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑	๘๐.๙	๘๐.๘	๘๒.๘	๙๑.๔	๖๐.๙
๒	๗๑.๔	๗๐.๒	๕๗.๒	๘๓.๔	๕๒.๑
๓	๖๑.๙	๖๕.๙	๘๘.๕	๙๑.๗	๓๐.๔
๔	๙๒.๙	๙๕.๗	๘๘.๕	๑๐๐.๐	๖๙.๙
๕	๙๕.๒	๙๗.๙	๙๗.๒	๑๐๐.๐	๘๗.๐
๖	๖๖.๖	๘๗.๑	๖๘.๖	๗๕.๐	๖๕.๒
๗	๕๗.๕	๖๑.๗	๕๑.๕	๙๑.๗	๓๙.๒
รวม (ค่าเฉลี่ย)	๗๓.๗	๗๙.๙	๗๐.๖	๙๐.๔	๕๗.๗

จากตารางที่ ๔๓-๔๓.๑ ข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีอุดมคติต่างกัน
ส่วนใหญ่มิได้ทัศนคติที่ดีต่อพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์ เมื่อเปรียบเทียบแต่ละอุดมคติแล้ว
ปรากฏว่า กลุ่มอุดมคติที่ ๔ "แสวงหาตำแหน่ง ความร่ำรวย เกียรติยศ ชื่อเสียงในสังคม"
เห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ เฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๔ และกลุ่มอุดมคติที่ ๕ "ทุ่มเทตนเพื่อประโยชน์
แก่สังคม" เห็นชอบด้วยน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๕๗.๗

ตารางที่ ๔๔ ทศนคติของนักศึกษาระบบสามสัปดาห์ต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็น
ประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์	อุดมคติ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
๑. พระสงฆ์ทำให้เสียกำลังใจของชาติ	๑	-	๗.๑	๓๓.๓	๔๒.๗	๑๖.๖	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๕.๓	๑๐.๖	๒๕.๘	๔๒.๖	๑๒.๗	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๑.๕	๑๕.๗	๓๗.๒	๓๘.๖	๑๒.๗	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๘.๓	-	๘.๓	๘๓.๔	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๘.๗	๑๓.๐	๖๐.๕	๑๗.๔	-	๑๐๐ (๒๓)
๒. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ใช้ศาสนาเป็น เครื่องมือหากิน	๑	-	๙.๕	๒๓.๘	๔๔.๖	๑๙.๑	๑๐๐ (๔๒)
	๒	-	๙.๕	๔๐.๔	๒๗.๗	๒๓.๔	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒.๙	๑๐.๐	๓๒.๙	๓๗.๑	๑๗.๑	๑๐๐ (๗๐)
	๔	-	๑๖.๗	๓๓.๓	๔๑.๗	๘.๓	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๑๓.๐	๘.๗	๔๗.๘	๒๖.๑	๔.๕	๑๐๐ (๒๓)
๓. พระสงฆ์ที่เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ไม่ควร อยู่ในสมณเพศ(เป็นพระ) ดို့ไป	๑	๓๐.๕	๓๘.๑	๑๙.๑	๑๑.๕	-	๑๐๐ (๔๒)
	๒	๓๖.๒	๔๒.๖	๑๕.๘	๖.๕	-	๑๐๐ (๔๗)
	๓	๒๕.๗	๓๑.๕	๒๑.๕	๒๑.๕	-	๑๐๐ (๗๐)
	๔	๓๓.๓	๔๑.๗	๑๖.๗	๘.๓	-	๑๐๐ (๑๒)
	๕	๒๖.๑	๘.๗	๓๕.๘	๒๑.๗	๘.๗	๑๐๐ (๒๓)

ตารางที่ ๔๔.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อ
พระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต

ข้อ	ผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย				
	อุดมคติในชีวิต				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑	๗.๑	๑๔.๙	๑๗.๑	๘.๓	๒๑.๗
๒	๙.๕	๘.๕	๑๒.๙	๑๖.๗	๒๑.๗
๓	๖๙.๐	๗๘.๘	๕๗.๒	๗๕.๐	๓๔.๘
รวม (ค่าเฉลี่ย)	๒๘.๕	๓๔.๑	๒๙.๑	๓๓.๓	๒๖.๑

จากตารางที่ ๔๔ - ๔๔.๑ นักศึกษาที่มีอุดมคติต่างกัน ส่วนใหญ่ตอบรับเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์น้อย เมื่อเปรียบเทียบตามข้อมูลที่ปรากฏ นักศึกษาที่มีอุดมคติ ๒ ตอบรับเห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์มากที่สุด คือ เฉลี่ยร้อยละ ๓๔.๑ และรองลงมา คือ กลุ่มอุดมคติ ๔ คือ เฉลี่ยร้อยละ ๓๓.๓ ส่วนกลุ่มอุดมคติ ๕ เห็นชอบด้วยน้อยที่สุด คือ เฉลี่ยร้อยละ ๒๖.๑

ตามข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษารวมศาสตร์ที่มีต่อพระสงฆ์ เมื่อจำแนกตามกลุ่มต่าง ๆ ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะจำแนกตามกลุ่มใด ๆ ก็ตาม จะมีทัศนคติที่ดีต่อพระสงฆ์เป็นไปในรูปเดียวกันคือ เห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ในแง่ที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม และสถาบันศาสนา หากพระสงฆ์ทำตนไม่เหมาะสมกับเพศบรรพชิต เช่น เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ แล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่เห็นชอบด้วย (ไม่พึงพอใจ) ต่อพระสงฆ์ และเมื่อเปรียบเทียบความเห็นระหว่างกันภายในกลุ่ม อาทิ กลุ่มเพศ กลุ่มเชื้อชาติ และกลุ่มอุดมคติในชีวิต ไม่ปรากฏผลที่แน่ชัด ที่จะตัดสินได้ว่า นักศึกษากลุ่มใดมีทัศนคติเอนเอียงไปในทางใด เช่น กลุ่มเพศ นักศึกษาหญิงเห็นชอบด้วยต่อพระสงฆ์ในแง่ที่เป็นประโยชน์มากกว่าเพศชาย

แต่เมื่อสอบถามความเห็นเกี่ยวกับพระสงฆ์ในแง่ที่ไม่เป็นประโยชน์ นักศึกษาหญิงกลับมีความเห็นชอบมากกว่าเพศชาย เป็นต้น ความคลาดเคลื่อนดังกล่าวอาจจะเนื่องมาจากข้อบกพร่องของข้อความที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามที่ให้นักศึกษาตอบนั้นน้อยเกินไป สามารถใช้วัดทัศนคติได้น้อย แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการวิจัยยิ่งขึ้น จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาคะแนนเฉลี่ยและทดสอบโดยวิธีการทางสถิติว่าคะแนนของกลุ่มต่าง ๆ ภายในกลุ่มจะมีความแตกต่างกันจริงหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบข้อสมมติฐาน

๑. ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ จะทดสอบข้อสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาสาววิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับนักศึกษาสาววิชาศิลปศาสตร์ที่มีต่อพระสงฆ์แตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญ เพื่อทดสอบในทางสถิติแล้ว จะเขียนได้ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาสาววิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับนักศึกษาสาววิชาศิลปศาสตร์ที่มีต่อพระสงฆ์ไม่มีความแตกต่างกัน"

ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ ๔๔

ตารางที่ ๔๔ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติที่โต้งจากนักศึกษาสาววิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๔๔.๔๖	๑	๔๔.๔๔	๒.๖๘
ภายในกลุ่ม	๓,๒๘๗.๐๑	๑๔๒	๑๗.๑๑	
ทั้งหมด	๓,๓๓๒.๔๗	๑๔๓		

$P > .05$

ค่า F ในตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาสหวิทยา
 พณิชยศาสตร์และการบัญชี กับนักศึกษาสหวิชาศิลปศาสตร์ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัย
 สำคัญที่ระดับ .๐๕ หมายความว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาที่ต่างกัน จะมีทัศนคติต่อพระสงฆ์
 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่านักศึกษาสหวิทยา
 พณิชยศาสตร์และการบัญชีได้เท่ากับ ๓๖.๖๔ และนักศึกษาสหวิชาศิลปศาสตร์ได้เท่ากับ
 ๓๕.๖๒

ดังนั้นความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน จึงเป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ

๒. ข้อมูลต่อไปนี้จะวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติของนักศึกษา
 เพศชายและเพศหญิงที่มีต่อพระสงฆ์จะแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญ
 จะเขียนว่า "นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อพระสงฆ์ไม่แตกต่างกัน"

ข้อมูลที่ปรากฏดังตารางที่ ๕๖

ตารางที่ ๕๖ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา เมื่อ
 จำแนกตามเพศ

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	๖๕.๕๔	๑	๖๖.๕๔	๓.๕๑
ภายในกลุ่ม	๓,๒๖๖.๔๓	๑๔๒	๑๗.๐๑	
ทั้งหมด	๓,๓๓๒.๙๗	๑๔๓		

$P < .05$

ค่า F ในตารางที่ ๕๖ แสดงว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งหมายความว่าทัศนคติที่มีต่อพระสงฆ์ของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาดูค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสองปรากฏว่านักศึกษาเพศชายได้เท่ากับ ๓๕.๕๖ และนักศึกษาเพศหญิงได้เท่ากับ ๓๖.๗๕ ย่อมหมายความว่านักศึกษาเพศหญิงมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์มากกว่านักศึกษาเพศชาย

๓. ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ จะทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและนักศึกษาเชื้อชาติจีนที่มีต่อพระสงฆ์มีความแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญจะเขียนได้ว่า "ทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติจีนที่มีต่อพระสงฆ์ไม่แตกต่างกัน"

ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ ๕๗

ตารางที่ ๕๗ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติจีน

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๑๕.๑	๑	๑๕.๑๑	๑.๑๐
ภายในกลุ่ม	๓,๓๓๓.๘๗	๑๕๒	๑๗.๒๕	
ทั้งหมด	๓,๓๔๘.๙๗	๑๕๓		

$P > .05$

ค่า F ในตารางที่ ๕๗ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทย และนักศึกษาเชื้อชาติจีนไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ หมายความว่าทัศนคติของนักศึกษาเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติจีน ที่มีต่อพระสงฆ์ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่า นักศึกษาเชื้อชาติไทยได้เท่ากับ ๓๖.๔๗ และ นักศึกษาเชื้อชาติจีนได้เท่ากับ ๓๔.๗๘ แสดงว่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็น ความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๔. ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษา ที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรมจะมีทัศนคติต่อพระสงฆ์แตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐาน ไม่มีนัยสำคัญเพื่อทดสอบในทางสถิติแล้วจะเขียนได้ว่า "นักศึกษาที่เคยฟังธรรมและไม่เคย ฟังธรรมมีทัศนคติต่อพระสงฆ์ไม่แตกต่างกัน"

ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ ๕๘

ตารางที่ ๕๘ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่เคย ฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรม

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๕๕.๑๔	๑	๕๕.๑๔	๓.๒๓
ภายในกลุ่ม	๓, ๒๗๗.๘๓	๑๔๒	๑๙.๕๗	
ทั้งหมด	๓, ๓๓๒.๙๗	๑๔๓		

$P > .05$

ค่า F ในตารางที่ ๕๔ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่เคยฟังธรรมและไม่เคยฟังธรรมไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ หมายความว่า นักศึกษาที่เคยฟังธรรมและที่ไม่เคยฟังธรรมมีทัศนคติต่อพระสงฆ์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่านักศึกษาที่เคยฟังธรรมได้เท่ากับ ๓๖.๔๔ และ นักศึกษาที่ไม่เคยฟังธรรมได้เท่ากับ ๓๔.๔๒

ดังนั้นความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน จึงเป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้จะทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ทัศนคติต่อพระสงฆ์ของนักศึกษาที่ยึดอุดมคติในชีวิตแตกต่างกันจะแตกต่างกัน" เมื่อเขียนเป็นสมมติฐานไม่มีนัยสำคัญเพื่อทดสอบทางสถิติแล้วจะเขียนว่า "ทัศนคติที่มีต่อพระสงฆ์ของนักศึกษาที่ยึดถืออุดมคติในชีวิตจะไม่แตกต่างกัน"

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอุดมคติในชีวิต

๑. คำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรม เท่ากับ ๓๗.๖๖
๒. ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ พยายามคำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม เท่ากับ ๓๖.๗๔
๓. คำรงชีวิตตามความชอบและความพอใจของตนเอง เท่ากับ ๓๕.๗๔
๔. แสวงหาตำแหน่ง ความร่ำรวย เกียรติยศ ชื่อเสียงในสังคม เท่ากับ ๓๖.๑๖
๕. หุ่นเทคนเพื่อประโยชน์แก่สังคม เท่ากับ ๓๔.๔๗

ข้อมูลที่วิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๕๔

ตารางที่ ๕๔ การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่มี
อุดมคติแตกต่างกัน

แหล่งของความแปรผัน	S.S.	D.f.	M.S.	F.
ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๕๔	๔	๔.๖๔	๐.๓๔
ภายในกลุ่ม	๓,๓๑๔.๓๘	๑๘๘	๑๑.๗๑	
ทั้งหมด	๓,๓๓๒.๙๒	๑๙๒		

$$p > .05$$

ค่า F ในตารางที่ ๕๔ แสดงให้เห็นว่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเมื่อ
จำแนกตามกลุ่มอุดมคติแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๕ หมายความว่า นักศึกษาที่มีอุดมคติต่างกันมีทัศนคติต่อพระสงฆ์ไม่แตกต่างกัน